

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O GRADU ŠIROKI BRIJEG**

Sarajevo, decembar 2013. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Predlažemo da se Prijedlog zakona o Gradu Široki Brijeg razmatra i donese po skraćenom postupku, u skladu sa članom 172. Poslovnika Predstavničkog doma („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09) obzirom da nije u pitanju složen i obiman zakon.

**ZAKON
O GRADU ŠIROKI BRIJEG**

**Član 1.
Predmet Zakona**

U skladu sa uslovima iz člana 5. stav 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06) ovim Zakonom se uspostavlja Grad Široki Brijeg, određuje njegova teritorija, propisuje svojstvo, organi, način izbora gradskog vijeća i gradonačelnika, donošenje privremene statutarne odluke, donošenje statuta, odredbe zakona koji se stavljaju van snage i druga pitanja od značaja za primjenu ovog Zakona.

**Član 2.
Teritorija**

Teritoriju Grada Široki Brijeg čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Široki Brijeg na dan stupanja na snagu ovog Zakona.

**Član 3.
Svojstvo**

Grad Široki Brijeg je jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe.

**Član 4.
Samoupravni organi**

- (1) Samoupravni organi Grada Široki Brijeg su gradsko vijeće i gradonačelnik.
- (2) Samoupravni organi Grada Široki Brijeg poslove iz svoje nadležnosti vrše u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom Grada.
- (3) Mandat vjećnika gradskog vijeća i gradonačelnika je četiri godine.

**Član 5.
Gradsko vijeće**

- (1) Organ odlučivanja grada Široki Brijeg je Gradsko vijeće.
- (2) Broj članova Gradskog vijeća određuje se Statutom grada sukladno zakonu.
- (3) Gradsko vijeće grada Široki Brijeg bira se demokratskim putem na neposrednim i tajnim izborima na području cijelog grada.

Član 6. Gradonačelnik

(1) Izvršni organ Grada Široki Brijeg je gradonačelnik.

(2) Gradonačelnik grada Široki Brijeg bira se u skladu sa Zakonom o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 19/08).

Član 7. Statut

(1) Grad Široki brijeg ima Statut.

(2) Statutom Grada Široki Brijeg propisuje se i uređuje samoupravni djelokrug Grada, njegova obilježja, sjedište, javna priznanja, organizacija, ovlaštenja i način rada njegovih organa, međusobni odnosi gradskog vijeća i gradonačelnika, oblici neposrednog odlučivanja građana, saradnja s drugim jedinicama lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za Grad.

(3) Statut Grada Široki Brijeg mora biti u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Zapadno-hercegovačkog kantona i federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.

(4) Statut Grada Široki Brijeg priprema i usvaja Gradsko vijeće dvotrećinskom većinom vijećnika Gradskog vijeća.

Član 8. Pravno sljedništvo

(1) Grad Široki Brijeg je pravni sljednik Općine Široki Brijeg i ima Ustavom i Zakonom određene nadležnosti Grada i preuzima nadležnosti, prava, obaveze i imovinu općine, čiji je pravni sljedbenik

(2) Vijećnici Općinskog vijeća Široki Brijeg i Načelnik Općine Široki brijeg, izabrani na općinskim izborima održanim 07. oktobra 2012. godine, stupanjem na snagu ovog Zakona, nastavljaju sa radom kao vijećnici Gradskog vijeća i Gradonačelnik Grada Široki brijeg.

(3) Općinski organi uprave i upravne organizacije, stručne i druge službe i drugi općinski organi, stupanjem na snagu ovog Zakona nastavljaju sa radom kao i organi i službe Grada Široki Brijeg.

(4) Javna preduzeća i javne ustanove, čiji je osnivač općina, nastavljaju sa radom kao Javna preduzeća i ustanove Grada Široki Brijeg.

Član 9.
Privremena statutarna odluka

Vjećnici izabrani na očinskim izborima za Općinu Široki Brijeg održanim 2012. godine donijet će Privremenu statutarnu odluku Grada Široki Brijeg u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Član 10.
Prestanak važenja odredaba ranijih zakona

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 4. tačka IV. podtačka 14. Zakona o područjima općina u Socijalističkoj republici Bosni i Hercegovini («Službeni list RBiH», br. 47/62, 6/65, 14/65, 23/67, 3/70, 35/77, 31/78, 22/80, 28/81, 24/85, 24/86, 33/90, 8/91, i 32/91) i člana 1. tačka 63. Zakona o utvrđivanju naseljenih mjesta i o izmjenama u nazivima naseljenih mjesta u određenim općinama ("Službene novine Federacije BiH" br. 24/86, 29/86, 33/90, 32/91, 14/04, 59/05 i 68/05).

Član 11.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA
O GRADU ŠIROKI BRIJEG

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona je sadržan u odredbi člana IV. A. 5. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine gdje je propisano da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti i u odredbi člana 5. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06) gdje je propisano da se grad, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, na osnovu sporazuma o udruživanju dvije ili više općina odnosno odluke općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterijume iz stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika. Također stavom 3. istog člana je propisano da grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stava 2. ovog zakona. Budući da je Općinsko vijeće Općine Široki Brijeg usvojilo Odluku o pokretanju postupka proglašenja Općine Široki Brijeg Gradom broj 01-02-359/13-3 od 31.07.2013. godine, to su bili ispunjermi svi uvjeti za izradu Prednacrtu ovog zakona.

Napominjemo da je članom VI A.1. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji je dodan Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/97) utvrđeno:

„VII GRADSKE VLASTI

Član 1.

Za područje dviju ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa federalnim zakonom.“

Iz navedenog člana Ustava Federacije Bosne i Hercegovine vidljivo je da je Ustav izrazom „formira se“ propisano obavezu formiranja grada za područja dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana i predstavlja imperativnu normu, s tim da je ustavotvorac dalje propisao da se grad formira u skladu sa federalnim zakonom.

Federalni zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09), propisano je u članu 5. slijedeće:

„Član 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stava 2. ovog člana.

Izuzetno od uvjeta iz st. 1. i 2. ovog člana, gradom se može proglasiti općina od posebnog historijskog i kulturnog značaja.

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona slijedi zaključak da Ustav propisuje imperativnu normu za formiranje grada u određenim situacijama, ali ne zabranjuje formiranje grada u bilo kojoj situaciji, nego je to ostavljeno zakonodavcu da uredi federalnim zakonom.

Zakonodavac je, polazeći od tog ustavnog ovlaštenja Zakonom o principima lokalne samouprave predvidio mogućnost formiranja grada i na području jedne općine, na osnovu odluke općinskog vijeća uz ispunjavanje određenih uvjeta (da je općina urbana infrastrukturna cjelina povezana svakodnevnim potrebama građana) i da ima najmanje 30.000 stanovnika od čega u gradskom središtu živi 10.000 stanovnika.

Kako Općina Široki Brijeg ispunjava kriterije predviđene Zakonom, a Općinsko vijeće usvojilo je navedenu Odluku ispunjeni su uvjeti da se Općina Široki Brijeg proglasi Gradom Široki Brijeg i to donošenjem ovog zakona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

S obzirom da je Široki Brijeg sjedište Zapadno-hercegovačkog kantona (Članak 5. Ustava), pa samim time ispunjava kriterije iz člana 5. st. 3. Zakona o principima lokalne samouprave, Općinsko vijeće Široki Brijeg je na svojoj sjednici održanoj dana 31.07.2013 godine, donijelo gore pomenutu Odluku ispunjene su zakonske pretpostavke za donošenje Zakona o uspostavljanju Grada Široki Brijeg, Općinsko vijeće Široki Brijeg, dakle, inicira da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u okviru svoje nadležnosti donese navedeni zakon.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVIH RJEŠENJA

Odredbom člana 1. Propisan je predmet zakona.

Odredbom člana 2. je propisano da se Grad Široki Brijeg sastoji od naseljenih mjesta koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Široki Brijeg na dan stupanja na snagu ovog Zakona.

Odredbama čl. 3, 4 i 5. je propisano da je grad Široki brijeg jedinica lokalne

samouprave i ima svojstvo pravne osobe, da su samoupravni organi grada Široki Brijeg su gradsko vijeće i gradonačelnik i propisan njihov izbor i druga pitanja.

Odredbom člana 6. je propisano da Grad ima Statut te ostala pitanja koja se rješavaju statutom.

Odredbom člana 7. je propisano da je grad Široki Brijeg je pravni sljedbenik Općine Široki Brijeg.

Odredbama čl. 8. se reguliše pravno sljedbeništvo Grada Široki Brijeg u odnosu na Općinu Široki Brijeg. Ova odredba je neophodna kako bi se obezbijedio kontinuitet izvršavanja nadležnosti Vijeća, Načelnika i organa uprave.

Članom 9. je propisano da će općinski vijećnici Općine Široki brijeg izabrani na oćinskim izborima za Općinu Široki Brijeg održanim 2012. godine donijeti će Privremenu statutarnu odluku grada Široki brijeg u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Odredbom člana 10. je propisano da određeni zakoni, odnosno odrdbbe tih zakona koji su do sada regulisali pitanje Općine Široki Brijeg prestaju da važe.

IV - SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati sredstva iz Budžeta Federacije BiH.